

132-8-3

3

**БЪЛГАРСКА НАРОДНА
ЦЕНТРАЛНО УПРАВЛЕНИЕ**

Строго поверително
от особена важност

ГОДИШЕН ОТЧЕТ

**ЗА ДЕЙНОСТТА НА БАНКИТЕ ПРЕЗ
1970 ГОДИНА**

СОФИЯ

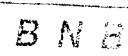
3

А/І-82

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА

ГОДИШЕН ОТЧЕТ ЗА ДЕЙНОСТТА НА БАНКАТА
ПРЕЗ 1970 ГОДИНА

1971 г.

	
БНБ Национална банка София	Scientific and Library Collection
215- 2 / 1095	

До

ПРЕДСЕДАТЕЛЯ НА
МИНИСТЕРСКИЯ СЪВЕТ

другаря Тодор ЖИВКОВ

Т У К

ДОКЛАД

от Кирил ЗАРЕВ, председател на
Българската народна банка

ОТНОСНО: годишния отчет за
дейността на банките през
1970 година

Другарю Председател,

Съгласно чл. 50 от Устава на Българска народна банка, пред-
ставям отчета за дейността на банките през 1970 година.

През отчетната година изграждането на материално-техниче-
ската база на нашата страна и разширяването на производството про-
дължиха да се осъществяват в условията на пълно внедряване на нова-
та система на ръководство на народното стопанство, при засилена
индустриализация и по-нататъшно осъществяване на специализацията и
интеграцията на нашата икономика с икономиката на другите социали-
стически страни и главно с икономиката на СССР.

На тази основа през отчетната година нашето народно стопан-
ство продължи да се развива с високи темпове, видно от следните
предварителни данни:

	Темпове на нарастване през 1970 г. спрямо 1969 г.
Обществен продукт	7,0 %
Произведен национален доход	7,1 %
Обща промишлена продукция на дър- жавни и кооперативни промишлени	

предприятия	9,3 %
Обща селскостопанска продукция	4,0 %
Транспорт за общо ползване:	
Превозени товари ...	10,9 %
Превозени пътници ..	13,5 %
Стокооборот на дребно	7,3 %
Въннотърговски обмен - общо	7,9 %
В това число:	
Износ	11,9 %
Внос	3,8 %
Строително-монтажни работи, извършени от строително-монтажните организации като главен изпълнител	13,2 %

Себестойността на сравнимата стокова промишлена продукция е снижена през отчетната година със 160 милиона лева - 1,62 %, или 16 милиона лева повече от предвижданията с разчета по държавния план. Реализирано е сравнително благоприятно съотношение между производителността на труда на база обща промишлена продукция и средната работна заплата на промишлено-производствения персонал в промишлеността, като нарастването им в сравнение с 1969 година е съответно 7,2 % и 5,6 %. Над 97 % от прираста на произведения национален доход е постигнат в резултат на повишената обществена производителност на труда, която общо за страната нарасна близо със 7 %.

Реализирани са по-благоприятни пропорции между темповете на нарастване на обществения продукт, материалните разходи и произведения национален доход, между произведения и разпределен национален доход и между фонда на натрупването и фонда на потреблението. Тези по-благоприятни пропорции, съчетани с посочените високи темпове на развитие на основните отрасли в народното стопанство съответствуват на правилната икономическа политика на партията и правителството както за осъществяване на разширеното социалистическо възпроизводство, така и за по-нататъшното повишаване на жизненото равнище на нашия народ.

Тенденцията за подобряване на тези пропорции би се проявила още по-добре, ако беше постигнато по-ефективно използване на производствените фондове в народното стопанство. Обаче през отчетната година в развитието на показателите, характеризиращи ефективността на използването на тези фондове, се отбелязва известно забавяне. Това се отнася особено за използването на основните производствени фондове, които са нараснали с по-висок темп, отколкото е увеличена печалбата на стопанските организации. Същевременно постигнато е сравнително по-ефективно използване на оборотните производствени фондове. За основния отрасъл на народното стопанство - промишлеността, данните в тази област са следните:

	1969	1970
<u>Промисленост</u>		
Производствени фондове /средногодишна наличност/ - млн. лева	10907	12438
Спрямо предшествувашата година	+ 13,9 %	+ 14,0 %
Основни производствени фондове /средногодишна наличност/ млн. лв.	8280	9629
Спрямо предшествувашата година	+ 15,4 %	+ 16,3 %
Балансова печалба - млн. лева	1281	1463
Спрямо предшествувашата година	+ 23,4 %	+ 14,2 %
Рентабилност на производството:		
Печалба на 100 лева производствени фондове - лева	11,74	11,76
Спрямо предшествувашата година	+ 8,6 %	+ 0,2 %
Печалба на 100 лева основни производствени фондове - лева	15,47	15,19
Спрямо предшествувашата година	+ 7,0 %	- 1,8 %

Тези данни показват, че през отчетната година по-ефективно са използвани оборотните производствени фондове, докато в използването на основните производствени фондове не само че няма подобряване, но и има влошаване, като печалбата на 100 лева основни производствени фондове вместо да нараства, е намалена с 1,8 % спрямо 1969 година. Подобно е положението и в някои други отрасли на народното стопанство.

Посочената тенденция за сравнително по-ефективното използване на оборотните производствени фондове през отчетната 1970 година най-добре се характеризира от следните данни:

ОТРАСЛИ	1969			1970			Относит. ползуване обор. средства повече + по-малко - млн. лева			
	Средно годиш. размер на вс. обор. сред. млн. лева	Реализиция млн. лева	Обръщаемост Дни Коефициент	Средно годиш. размер на вс. обор. сред. млн. лева	Реализиция млн. лева	Обръщаемост Дни Коефициент				
Промисленост	3084	11396	97,4	3,7	3304	12400	95,9	3,75	-	47
Селско стоп.	1664	2850	210,2	1,71	1782	3110	206,3	1,75	-	37
Горско стоп.	55	74	267,6	1,95	60	74	291,9	1,23	+	5
Строителство	509	1240	147,8	2,43	570	1447	141,8	2,54	-	26
Транспорт /експлоатация/	192	809	85,4	4,21	216	937	82,9	4,34	-	6
Съобщения	17	106	57,7	6,23	17	118	51,9	6,94	-	2
Вътр. търг.	1579	6861	82,9	4,34	1651	7377	80,6	4,47	-	49
Мат. техн. сн.	449	2793	58,0	6,20	567	3167	64,5	5,58	+	56
Външна търг.	592	5172	41,2	8,74	587	5603	37,7	9,55	-	54
Общо за страната	8141	31301	93,6	3,84	8754	34233	92,1	3,91	-	160

Общо в народното стопанство е реализирана през отчетната година относителна икономия на оборотни средства в размер на 160 милиона лева, която е компенсиран резултат както следва:

В отраслите, постигнали ускоряване, относителна икономия общо 221 млн. лева

В отраслите, допуснали относителен преразход от забавянето на обръщаемостта... 61 млн. лева

Относителна икономия общо за народното стопанство 160 млн. лева

Тази икономия е резултат, от една страна, на взетите мерки от стопанските организации за ликвидиране на залежалите и ненужните им запаси от стоково-материални ценности. От друга страна, постигнатата относителна икономия на оборотни средства е резултат на засиления контрол и въздействие на банките върху дейността на стопанските организации за постепенно намаляване на свръхнормативните запаси от стоково-материални ценности в отделните отрасли. Ако се отстрани влиянието на ползуваните относително по-малко оборотни средства в хранителната промишленост - около 44 милиона лева, което е израз на намаляване на запасите от някои хранителни стоки и в строителството - около 26 милиона лева, поради влизането на новия правилник за капиталното строителство през 1969 година, вследствие на което данните в този отрасъл за 1970 година са в известна степен несравними, общо реалната относителна икономия на оборотни средства в народното стопанство за отчетната година се установява на около 90 милиона лева. Реално постижение е и съсредоточаването на част от излишните запаси на производствените предприятия - около 100 милиона лева, в материално-техническото снабдяване, което се извърши в изпълнение на 21-о разпореждане на Комитета за стопанска координация от 24.1.1970 година. Може, следователно, да се отбележи, че поставената за 1970 година задача за постепенно включване в производствения процес на залежали, ненужни и свръхнормативни запаси от стоково-материални ценности и за ускоряване обръщаемостта на оборотните средства е изпълнена.

Трябва да се отбележи, че повишаването на ефективността на стопанската дейност през отчетната 1970 година би могло да бъде значително по-добро. Обаче, наред с допуснатите организационно-технически и други слабости в действащите стопански организации, една от главните причини за недостигане на една по-висока ефективност на стопанската дейност се явява неизпълняването на плановете за въвеждане в действие на основните фондове.

През отчетната година са приети от комисии и въведени в действие основни фондове в отраслите на материалното производство за 2170 милиона лева, от които по плана за годината - 1705 милиона лева и по плана от минали години - 465 милиона лева. Общо подлежа-

шите на въвеждане в действие, но невъведени основни фондове по плана за годината възлизат на 1360 милиона лева, срещу 1324 милиона лева през 1969 година и 1264 милиона лева през 1968 година.

Неизпълнението на плана за въвеждане на основните фондове в действие е постоянно явление в икономиката на страната през последните години. За отчетната година то е допуснато, въпреки преизпълнението на плана за строително-монтажните работи от строително-монтажните организации като главен изпълнител с 1,3 %, и специално на строителството за пусковите обекти - с 6,0 %. Същевременно обаче планът за лимитираното строителство не е изпълнен с 2,7 %, а планът за нелимитираното строителство е преизпълнен с 39,4 %. Вече трета година строително-монтажните организации осъществяват голямо преизпълнение на плана за нелимитираното строителство за сметка на лимитираното строителство. Удължаването на строителството и неспазването на пусковите срокове през последните години е почти повсеместно явление в областта на строителството. Все още строителството продължава да се извършва на широк фронт, на голям брой обекти и изискванията за концентрацията му на по-малък брой и решаващи обекти не се спазват. Очевидно е, че в тази област вече е крайно време да се проведат сериозни мероприятия.

В тясна връзка с голямото неизпълнение на плана за въвеждане в действие на основните фондове стои и въпросът за наличните немонтирани машини и съоръжения. През последните години това също е постоянно явление в народното стопанство. В края на 1968 година немонтираните машини и съоръжения възлизаха на 537 милиона лева, а в края на 1969 година - 465 милиона лева. В края на отчетната 1970 година те отново нарастват на 488 милиона лева!

О б щ о	От тях по план от минали години		Доставени машини и съоръжения, неключени в плана за годината				
	В т. ч. вносни		Всичко	В т. ч. вносни			
	Всичко	От тях от кап. страни		Всичко	В т. ч. вносни		
Общо за страната	488	407	119	199	171	108	99
М-во на химията и металург.	256	241	75	99	94	39	36
М-во на машин.	69	48	7	29	20	28	24
М-во на енергет. и горивата	40	27	-	14	10	5	5
М-во на горите и гор. промишленост	40	32	19	22	19	3	3
М-во на строежите и архитект.	20	18	8	17	16	11	11
М-во на земедел. и хран. промишл.	25	14	6	8	3	4	2
М-во на леката промишленост	15	11	2	6	6	7	7
М-во на трансп.	10	6	-	1	-	2	2
Държавен комитет за наука и техн. прогрес	10	9	-	2	3	3	3
Други министерства и ведомства	3	1	2	1	-	6	6

Големият размер на немонтираните машини и съоръжения е резултат и на внасяните в значителен размер машини и съоръжения, без да са предвидени по плана. През отчетната година този извънпланов внос възлиза на 108 милиона лева. Такива машини и съоръжения също залежават за дълго време, докато бъдат монтирани и пуснати в действие. Главна причина за това е обстоятелството, че договорите за тези доставки се сключват през годината, а когато се

съставят и одобряват плановете, значителна част от договорените машини и съоръжения отпадат от плана. Впоследствие, при получаването и заплащането им, когато те са от чужбина, значително се затруднява и валутният план на страната.

Всичко това е резултат на нарушаване на плановата дисциплина и довежда до неефективно използване на ежегодно предвижданите в плана средства за капитални вложения. Наред с ускоряването на темповете на строителното производство, за намаляването и ликвидирането на немонтираните машини и съоръжения в народното стопанство е необходимо при съставянето на единния план за социално-икономическо развитие на страната да се вземат под внимание сключените договори за техните доставки както от страната, така и от чужбина.

х

х х

Развитието на икономиката на страната е основа за развитие и на дейността на банките през отчетната 1970 година. Същевременно, чрез кредита, лихвата и другите икономически постове, с които разполагат, банките осъществяваха необходимия контрол и въздействие върху дейността на стопанските организации за изпълняване и изпълняване на поставените им с единния план за социално-икономическо развитие задачи. В изпълняването на своите задачи в областта на паричното обръщение, при кредитирането за оборотни средства, кредитирането и финансирането на капиталните вложения, контрола по фонда на работната заплата и други, освен от единния план за социално-икономическо развитие на страната, през отчетната година банките се ръководеха и от решенията на Септемврийския пленум на Централния комитет на партията от 1969 година, Мартенския и Априлския пленуми и Януарското съвещание с партийния, държавния и стопанския актив от 1970 година.

х

х х

През отчетната 1970 година основните банкови дейности са изпълнени както следва:

I. ЕМИСИОННО-КАСОВА ДЕЙНОСТ

Развитието на паричното обръщение през 1970 година се осъществи сравнително благоприятно. Очертаната се от 1969 година тенденция на задържане на неговото нарастване продължи, като през отчетната година то нарасна с близо три пъти по-нисък темп от средногодишния темп за предшестващите четири години на петата петилетка.

Основният размер на количеството на парите, намиращи се в обръщение, се формира от размера на паричните доходи и разходи на населението.

През отчетната година тези доходи и разходи се осъществиха както следва /в милиони лева/:

	Парични доходи			Парични разходи			
	1969	1970 предв. данни	%	1969 отчет	1970 предв. данни	%	
1. Фонд раб. заплата	4064	4396	108,2	1. За покупка на стоки - всичко	4895	5280	107,9
2. Доходи от ТКЭС	1010	1044	103,4	В т.ч.: от организирания пазар	4729	5055	106,9
3. Пенсии и помощи - всичко	1048	1114	106,3	от ТКЭС ...	166	225	135,5
В т.ч. пенсии	680	722	106,2	2. За комунално-битови, транспортни и други услуги	619	679	109,7
4. Други парични доходи	1057	1226	116,0	3. За данъци и такси	507	560	110,4
				4. Прираст на влоговете в ДСК	483	556	115,1
				5. Други разходи	675	705	104,4
Всичко:	7179	7780	108,4	Всичко:	7179	7780	108,4

Общо за страната паричните доходи на населението през 1970 година възлизат на 7780 милиона лева, срещу 7179 милиона лева през 1969 година, или увеличени са с 601 милиона лева - 8,4 %, при средногодишно нарастване за цялата петилетка 9,9 %.

Основните парични доходи от заплати за 1970 година възлизат, по предварителни данни, на 4396 милиона лева, като заемат 56,5 % от общия размер на паричните доходи на населението. Нарастването им в сравнение с 1969 година е 8,2 % при средногодишно нарастване за предшестващите четири години на петилетката 11,3 %. Важна роля за нормализирането на растежа на доходите от заплати има засиленото нормативно регулиране на фонда на работната заплата през отчетната година.

По-ниският темп на нарастване на доходите от заплати се реализира и в резултат на осъщественото правилно съотношение между растежа на производителността на труда и растежа на средната работна заплата в основния отрасъл на народното стопанство - промишлеността.

Както посочихме по-горе, в този водещ отрасъл на икономиката производителността на труда нарасна през отчетната година със 7,2 %, а средната работна заплата се увеличи с 5,6 %, като промишлено-производственият персонал е увеличен само с 2 %. През годината 78,1 % от прираста на общата промишлена продукция се дължи на повишената производителност на труда, срещу 64,5 % за 1969 година. Не толкова е положението обаче в някои други отрасли на народното стопанство. Така например, в областта на строителството броят на заетите персонал се увеличи през отчетната година със 7,8 %, а средната изработка нарасна с 6,1 %, в резултат на което строителството се развиваше екстензивно. От постигнатия прираст на обема на строително-монтажните работи в държавните строителни организации през отчетната година, изпълнени със собствени сили, само 26,8 % е резултат на повишената производителност на труда, а 73,2 % е реализиран от увеличени брой на заетите лица.

Средносписъчният брой на персонала в стопанските организации от вътрешната търговия е увеличен през годината с 4,5 %, като производителността на труда в търговията на дребно е нараснала с 2,4 %, а в общественото хранене - само с 0,2 %.

За да се създадат условия за по-нататъшно укрепване стабилността на паричното обръщение, необходимо е да се провеждат и

занапред мероприятия за още по-тясно обвързване заплащането на труда с резултатите от него. Повишаването на номиналните парични доходи на населението следва да се осъществява при едновременно провеждане на мероприятия за осигуряване на необходимото стоково покритие, което да отговаря на неговата увеличена покупателна способност.

Паричните доходи на населението от ТКЗС достигнаха през 1970 година, по предварителни данни, 1044 милиона лева, срещу 1010 милиона лева за 1969 година, като отбелязаха нарастване само с 3,4 %. Спрямо общия размер на паричните доходи на населението, доходите от ТКЗС са 13,4 %. Сравнително ниският темп на нарастване на тези доходи е в тясна връзка с неблагоприятните климатически условия през годината, които значително засегнаха реколтата в някои райони на страната, както и с процеса на постепенното намаляване на броя на заетите лица в селското стопанство поради продължаващото механизмиране на селскостопанската дейност и преминаването на съответната част от работоспособното селско население в промишлеността, в строителството и другите отрасли на народното стопанство.

Доходите от пенсии през 1970 година възлизат на 722 милиона лева - 9,3 % от общия размер на паричните доходи на населението. В сравнение с 1969 година тези доходи са увеличени с 42 милиона лева, или 6,2 %, което е свързано главно с естественото увеличаване на броя на пенсионерите в страната.

Общо доходите от фонд "Работна заплата", от ТКЗС и от пенсии представляват 79,2 % от общия размер на паричните доходи на населението през отчетната година.

Развитието на паричните разходи на населението през отчетната година се определи от основните му разходи за покупка на стоки. Тези разходи възлизат общо на 5280 млн. лева и представляват 67,9 % от общия размер на паричните разходи на населението, срещу 68,2 % през 1969 година. Трябва обаче да се отбележи, че разходите за покупка на стоки от организирания пазар са увеличени само с 6,9 %, докато разходите за покупка на селскостопанска продукция от ТКЗС на свободния

кооперативен пазар са нараснали с 35,5 %. Това е резултат главно на обстоятелството, че все още организираната държавна и кооперативна търговия през някои периоди на годината трудно задоволява увеличеното потребителско търсене на селскостопански продукти. През отчетната година не е изпълнен и планът за производството на редица промишлени стоки от състава на стоковия фонд за населението. Такова е положението с производството на цимент, керемиди и капаци, иглолистни и широколистни дъски, вълнени прежди, ленени тъкани, памучен трикотаж, готово облекло, месо, упов на риба, зеленчукови и плодови консерви и др.

Следователно, основната причина за спадане степента на възвръщане на пусканите в обръщение пари чрез стокооборота е все още непълното задоволяване на потребителското търсене на някои видове стоки, особено на такива с културно-битово предназначение. Това създава известни трудности в стоковото обезпечение на парите в обръщение и в дейността на Българската народна банка по отношение поддържането на стабилността на лева. Тези затруднения се дължат и на обстоятелството, че в състава на наличните стокови запаси има включени стоки, които не са предмет на потребителско търсене поради това, че нуждите от тях са задоволени, или част от тях са некачествени или демодирани, докато търсенето на редица други стоки остава незадоволено.

При разглеждането на стокооборота на дребно като основен канал за възвръщането на парите в касите на банката е нужно да се взема под внимание и влизашото в състава му ведомствено снабдяване. През отчетната година, в сравнение с 1969 година, данните в тази насока са следните /в млн. лева/:

	1969	1970	%
Общ размер на стокооборота на дребно	5238	5620	107,3
В това число:			
Стокооборот за населението	4729	5055	106,9
Ведомствен стокооборот	509	565	111,0
Относителен дял на ведомствения стокооборот	9,7 %	10,1 %	

Както се вижда, обемът на стоките, продадени на ведомства, е увеличен почти с двойно по-голям темп от обема на стоките, продадени на населението. Действително, със създаването на нови заводи и други стопански организации, с нарастването на броя на детски градини и ясли, при снабдяването на болници и други подобни държавни и обществени заведения, естествено е да нараства съответно и обемът на хранителните продукти и други предмети за поддържането и обзавеждането им. Но очевидно е, че високият темп на нарастване на ведомствените продажби и увеличаването на относителния им дял в общия размер на стокооборота отразяват в известна степен и неоправданите покупки на предмети за обзавеждане от държавните ведомства и обществените организации, с което в немалко случаи се накарняват стоковите фондове, предназначени за продажба на населението.

Значителното свиване на размера на емисията през отчетната година не се дължи само на стокооборота на дребно.

При непълното задоволяване на потребителското търсене, подобреното съответствие между паричните доходи и разходи на населението през годината и благоприятното му отражение върху паричното обръщение се постигна в резултат и на голямото нарастване на спестяванията. Прирастът на влоговете от вноски на населението през отчетната година достигна 459 милиона лева срещу 400 милиона лева за 1969 година. Към 31 декември 1970 година общата сума на влоговете достигна 3899 милиона лева, от които 3144 милиона лева обикновени и 755 милиона лева жилищно-спестовни влогове.

През последните години влоговете нарастват с високи темпове във връзка както с бързото нарастване на паричните доходи на населението, така и във връзка с изменението в структурата на стокооборота. В потребителското търсене нараства относителният дял на нехранителните стоки, които имат обикновено по-голяма стойност, поради което средствата за покупката им се набират в продължение на по-дълъг период от време по пътя на спестяванията. В значителна степен обаче голямото нарастване на влоговете е във връзка с почти постоянното непълно задоволяване на потребителското търсене, вследствие на което неупотребените за покупка на стоки средства на населението се насочват неестествено към спестявания. На тази създава се в страната огромна потенциална покупателна сила на населението от кръгло 3900 милиона лева в Държавната спестовна каса вече следва да се обръща сериозно внимание, когато се съставя единният план за социално-икономическо развитие на страната и се решават въпросите за стоковото обезпечение на парите в обръщение.

II. КРЕДИТИРАНЕ ЗА ОБОРОТНИ СРЕДСТВА

Развитието на кредитите за оборотни средства и източниците за тяхното формиране през 1970 година е осъществено както следва:

/В млн. лева/

ПОКАЗАТЕЛИ	31. XII. 1969 г. отчет	31. XII. 1970 г.		% на изпълнение	
		План	Отчет	Спрямо плана	Спрямо отчета за 1969 г.
I. РЕСУРС И					
1. Фондове на банката	185	237	239	100,8	129,2
2. Разплащателни и фондови сметки	867	680	964	141,8	111,2
3. Сметки с бюджетите	428	379	529	138,0	122,2
4. Сметки на ДСК	860	809	940	116,2	109,3
5. Сметки на ДЗИ	11	31	56	180,7	509,1
6. Преоценка от паричната реформа 1952 г.	112	112	112	100,0	100,0
7. Други пасиви	2035	2010	1795	89,3	88,2
Всичко	4498	4258	4629	108,7	102,9
II. КРЕДИТИ					
1. Промисленост	1676	1660	1677	101,0	100,1
2. Селско и горско стопанство	380	275	458	166,5	120,5
3. Строителство	563	225	331	147,1	58,7
4. Транспорт и съобщения	29	32	11	34,4	37,9
5. Вътрешна търговия	1198	1276	1067	83,6	89,1
6. Материално-техническо снабдяване	321	270	496	183,7	154,5
7. Външна търговия	331	370	443	119,7	133,8
8. Кредитен резерв	-	150	-	-	-
Всичко	4498	4258	4483	105,3	99,7
III. Излишък /+/, недостиг /-/ на източници					
			+146	-	-
А всичко	4498	4258	4629	108,7	102,9
В това число просрочени заеми	504	280	521	185,9	103,4

През 1970 година са реализирани 371 млн. лева или 8,7 % повече кредитни ресурси от предвидените по плана, срещу 225 млн. лева или 5,3 % отпуснати повече кредити за оборотни средства. Реализираните в повече кредитни ресурси в размер на 146 млн. лева по този план са използвани за покриване недостига от ресурси за кредитиране на капиталните вложения, включително незавършеното строителство.

Преизпълнението на някои от източниците за покриване отпусканите заеми в народното стопанство, което се явява постоянна тенденция в последните години, отразява сложни икономически процеси, проявяващи се в нашата икономика при изпълнението на единния план за социално-икономическото развитие на страната.

Преизпълнението на плана за ресурсите по разплащателните и фондови сметки в размер на 284 милиона лева е свързано главно с нарастването на съвкупния обществен продукт и националния доход, създадени в отраслите на материалното производство. Наред с това, полученото отклонение от плана се дължи и на обстоятелството, че с утвърждаването на кредитния план на банката за капитални вложения, бе взето решение средствата по низовия фонд "РТУ" /без ТКЗС/, възлизащи за 1970 година на 148 млн. лева, да се прехвърлят счетоводно като източник за кредитиране на оборотните средства, което не намери отражение в този кредитен план, тъй като последният бе утвърден по-рано без тези ресурси.

Преизпълнението на плана за средствата по сметките с бюджета е реализирано главно в резултат на реализираното преизпълнение на плана за приходите по държавния бюджет с 1,8 % - 101 млн. лева и неизпълнение на частта за разходите с 1,2 % - 74 млн. лева.

Реализирани са в повече от плана 131 милиона лева остатъци на средства по сметката на ДСК при Българска народна банка, използвани като източник по кредитния план за оборотни средства, което се дължи главно на преизпълнението на плана по влогонабирането. При планиран общ остатък по сметката на ДСК към 31. XII. 1970 г. 2299 млн. лева, фактическият остатък възлиза на 2664 млн. лева, или с 365 милио-

на лева повече от плана. За кредитиране за оборотни средства обаче са използвани 940 млн. лева. Разликата от 1724 млн. лева е насочена като източник за кредитиране на капиталните вложения, поради нереализиране години наред на някои от планираните ресурси по кредитния план за капитални вложения. Прирастът на спестовните влогове от вноски на населението, планиран в размер на 290 млн. лева, е преизпълнен за годината със 169 млн. лева и е насочен изцяло за кредитиране на капиталните вложения, включително незавършеното строителство.

Фондовете на банката бележат незначително увеличение в сравнение с плана - с 0,6 %, но в сравнение с отчета към 31. XII. 1969 г. ръстът е 29,2 %. Нарастването се дължи главно на прехвърлянето през 1970 г. на уставния фонд на бившата Българска инвестиционна банка от кредитния план за капитални вложения в кредитния план за оборотни средства.

В кредитния план за оборотни средства най-голям относителен дял в общата сума на източниците заемат остатъците от групата "Други пасиви". По отчета към 31. XII. 1969 г. относителният им дял възлиза на 45,2 %, по плана за 1970 г. бе предвидено да бъде 47,2 %, а е постигнато 38,8 %. Остатъците по тази група сметки се явяват компенсиран резултат от всички активни и пасивни операции на Българска народна банка, включително и емисията, както и от операциите на Българска външнотърговска банка. Отклонението в по-малко спрямо плана на тези източници възлиза на 215 млн. лева, или 10,7 %, а по отношение на отчета за 1969 г. - с 240 млн. лв., или 11,8 % по-малко. Намалението е главно по остатъците на сметките на БВБ, което е свързано с изпълнението на плана по стокообмена за годината и полученото в резултат на това изменение в предвиденото пасивно салдо по платежния баланс на страната. Докато стокообменът с чужбина нараства общо със 7,9 %, увеличението на износа е 11,9 %, а на вноса - 3,8 %. Това обстоятелство доведе до определено намаляване на задълженията ни към чужбина, главно към социалистическите страни.

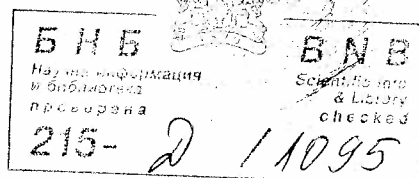
От друга страна, реализирано е относително намаляване на средствата от ДСК, които Българската народна банка използва като ресурс за кредитиране на оборотни средства, което не може да се счита за благоприятно явление.

Залагането на нерезални ресурси по кредитния план за капиталните вложения при съставяне на сводния финансов план на страната при условията на действащия до 31.XII.1970 година икономически механизъм под формата на свободни средства по фондовете на стопанските организации, явяващи се като планово превъшение на приходите от собствени средства с инвестиционно предназначение над разходите по тези фондове, без да има банката възможност да осигури тяхното реализиране, доведе до необходимостта години наред да се покрива със средства от ДСК полученият фактически недостиг от източници в кредитния план за капиталните вложения. Както бе посочено, в резултат на това към 31.XII.1970 година от всички остатъци по сметката на ДСК при банката, 1724 млн. лева или 64,7 % са насочени за балансиране кредитите за капитални вложения.

Развитието на кредитите, като един от основните източници за формирането на оборотните средства в отраслите на народното стопанство, е както следва:

Общият размер на кредитните вложения за оборотни средства е увеличен спрямо плана за 1970 година с 225 милиона лева, или с 5,3 %, но в сравнение с 1969 година той е намален с 15 милиона лева, или с 0,3 %. Следва да се отбележи, че в общия обем на кредитите за 1969 година са включени и кредитите за незавършено строителство в размер на около 308 милиона лева, които за 1970 година се отчитат по плана за кредитиране на капиталните вложения. Като се отстрани влиянието на тези кредити, действителното нарастване на всички кредитни вложения за оборотни средства в края на отчетната година възлиза на 293 милиона лева, или 7 %. Това нарастване общо взето е благоприятно за икономиката на страната, като се вземе пред вид обстоятелството, че и общественият продукт и националният доход нарастват през отчетната година със 7 %.

Трябва обаче да отбележим, че редовните заеми са увеличени в сравнение с 1969 година с 256 милиона лева, или с 6,9 %, а просрочените заеми са увеличени с 37 милиона лева, или със 7,6 %. Относителният дял на просрочените заеми в общия размер на заемите се за-

държа на едно и също ниво - 11,6 %. Но все още просрочените заеми за оборотни средства са в голям абсолютен размер - 521 милиона лева. Това означава, че в стопанските организации все още има големи количества залежали, ненужни и сръхнормативни стоково-материални ценности.

В основния отрасъл на икономиката - промишлеността, заемите на стопанските организации за оборотни средства се задържат на равнището на 1969 година, като увеличението им е само 0,1 %, при нарастване на промишлената продукция с 9,3 %. При това редовните заеми нарастват с 5,3 %, а просрочените намаляват с 27,4 %. На пръв поглед това насочва към извода за едно извънредно високоефективно използване на оборотните средства в промишлените стопански организации, вследствие на което би следвало те да са работили със значително по-малко оборотни средства, отколкото фактически са разполагали. В действителност, промишлените стопански организации /без хранителната промишленост/ през 1969 година са работили със средногодишен размер на оборотни средства 1889 милиона лева, а през 1970 година - с 2219 милиона лева или с 230 милиона лева - 11,6 % повече.

Действително, в тези стопански организации е подобро използването на нормируемите оборотни средства. Докато през 1969 година със 100 лева нормируеми оборотни средства е произведена обща промишлена продукция за 455,7 лева, през 1970 година тази величина е 465,9 лева, или 10,2 лева повече - 2,2 %. Обръщаемостта на нормируемите оборотни средства е ускорена с 1 ден, в резултат на което са освободени относително 35 млн. лева оборотни средства. Обаче при използването на всички оборотни средства е реализирано, макар и малко, забавяне - с 0,5 дни, в резултат на което промишлените стопански организации /без хранителната промишленост/ са работили през отчетната година с относително повече оборотни средства общо в размер на около 11 милиона лева. При това положение задържането на заемите общо в промишлеността на нивото на 1969 година е резултат главно на следните причини:

От една страна, значително ускоряване на обръщаемостта е постигнато в стопанските организации на хранителната промишленост, в резултат на което тези организации са работили с по-малко оборотни средства - абсолютно с 10 милиона лева, а относително - с 44 милиона лева, като заемите им са с 1 млн. лева под равнището на 1969 г. Тези резултати не могат да се считат за благоприятни, като се има пред вид, че значително са намалени запасите от редица хранителни стоки - фасул със 7 хил. тона, слънчогледово семе - с 93 хил. тона, растителни масла - с около 3,5 хил. тона и т.н. Намалението на тези и други запаси в хранителната промишленост е вследствие както на увеличената реализация, така и на неизпълнението на плана за изкупуване на селскостопански произведения поради неизпълнението на производствения план в селското стопанство. Същевременно трябва да се отбележи, че организациите от хранителната промишленост, в резултат на подобрената платежна дисциплина са намалили през отчетната година и задълженията си към доставчици с около 17 милиона лева, което е положително явление.

От друга страна, стопанските организации от другите отрасли на промишлеността /без хранителната промишленост/ в изпълнение на 21-о разпореждане на Комитета за стопанска координация, предадоха част от ненужните им запаси на Материално-техническото снабдяване, вследствие на което погасиха част от просрочените банкови заеми, които спрямо 1969 година са намалени с 30,7 %. Независимо от това обаче, в редица предприятия просрочените заеми са нараснали главно поради неизпълнението на производствения план и натрупването на нови свръхнормативни запаси. От общия размер на просрочените заеми за оборотни средства в народното стопанство в края на 1970 г. - 521 млн. лева, само в тези предприятия са 169 млн. лева. Свръхплановите запаси в промишлените предприятия към 31. XII. 1970 г. възлизат на 172 млн. лв., като само в предприятията към Министерство на леката промишленост са 66 млн. лева, към Министерство на химията и металургията - 65 млн. лева и към Министерство на машиностроенето - 22 млн. лева. В МК "Кремиковци", поради неизпълнението на производствения план с

5,1 % и нарастване на свръхплановите запаси, просрочените заеми са се увеличили през 1970 г. спрямо 1969 г. с 26 млн. лева; в ДСО "Химически влакна" - с 3 млн. лв.; в ДСО "Викотекс" със 7 млн. лева и т. н.

Трета главна причина за задържането на заемите за оборотни средства в промишлеността на нивото на 1969 година е големият размер на ползуваните чужди средства от стопанските организации /без хранителната промишленост/. Това се вижда от следните данни /без стопанските организации, невключени в ДСО/:

	1969	1970	1970 г. в % към 1969
Средногодишен размер на всички оборотни средства /млн. лв./....	1796	2029	113
Други източници /задължения към доставчици и други/	410	514	125,4
Относителен дял	22,8	25,3	

Както се вижда, относителният дял на въвличените в оборота чужди средства, главно задълженията към доставчиците е увеличен с 2,5 пункта, като абсолютният им размер достига 514 млн. лева, или повече от 25 % от общия размер на оборотните им средства.

Трябва да се отбележи и значителното нарастване на собствените оборотни средства на промишлените стопански организации /без хранителната промишленост/. От 670 милиона лева средногодишно за 1969 година, през 1970 г. собствените оборотни средства на тези организации са увеличени на 724 милиона лева.

В областта на селското и горското стопанство размерът на ползуваните заеми за оборотни средства превишава значително планираните кредити и е над 1969 г. със 78 млн. лева, или 20,5 %, при увеличение на общата продукция с 4 %. Превишението на редовните заеми е 18,1 %, а на просрочените заеми - 74,2 %.

Главно влияние за значително по-големия растеж на заемите над растежа на общата селскостопанска продукция оказаха есенното засушаване през 1969 година, проливните дъждове през пролетта, пад-

налите градушки, наводненията, причинени от р. Дунав, измръзване на овощни градини и зеленчуци, които се отразиха чувствително върху средните добиви от основните стокови култури в растениевъдството - пшеница, слънчоглед, грозде, зеленчуци, трайни насаждения, памук и др. При това, получените обезщетения за нанесените щети от стихийните бедствия не покриват изцяло стойността на плановите постъпления от погналата стокова продукция. Не е произведена в планираните размери и значителна част от животинската продукция, поради недостатъчни количества фуражи от собствено производство за изхранване на животните, както и нереализираните до края на годината тютюни и неполучените премии за тютюните. Само размерът на неполучените премии е около 16 милиона лева.

В областта на строителството намалението на заемите за оборотни средства в края на 1970 година с 232 милиона лева е резултат, както бе посочено, главно на обстоятелството, че през 1969 година в общия размер на заемите за оборотни средства в този отрасъл бяха включени и заемите за незавършено строителство, които през 1970 година са включени и се отчитат в кредитния план за капитални вложения. Ако се отстрани влиянието на тези заеми, нарастването на останалите кредити в строителните организации е 20,4 %.

Докато редовните банкови заеми /без незавършеното строителство/ се задържат на равнището на 1969 година, просрочените заеми са увеличени с около 86 %. Главната причина за това е обстоятелството, че значителен брой обекти не бяха завършени в определения срок, а други бяха завършени, но не бяха предадени и поради това не бяха изплатени от инвеститорите.

Стопанските организации от отрасъл "Транспорт и съобщения" през отчетната година, както и за предшестващите години, работиха, предимно със собствени и привлечени средства. Тази особеност е свързана с обстоятелството, че по принцип транспортните и съобщителни услуги се предплащат. Поради това, кредитните вложения в този отрасъл са незначителни. Банковият кредит през 1970 г. като източник за форми-

ране на оборотните средства /по средномесечни остатъци/ е едва 10 %.

Заемите на стопанските организации в областта на вътрешната търговия са намалени през отчетната година в сравнение с 1969 година със 131 милиона лева. Това е резултат главно на увеличаването на собствените оборотни средства с 49 милиона лева. В тези организации е ускорена и обръщаемостта на оборотните средства с около 2 дни, вследствие на което те са работили с около 49 милиона лева относително по-малко оборотни средства.

Трябва обаче да се отбележи, че при общо намаляване на банковите заеми с 10,9 %, а само на редовните заеми - с 12,3 %, просрочените заеми в отрасъла "Вътрешна търговия" към 31. XII. 1970 г. са увеличени с 16,9 %. Това означава, че все още в търговските организации има значителни количества залежали, демодирани и нетърсени от населението стоки.

Дейността на отрасъла "Материално-техническо снабдяване" през 1970 година се развиваше в съответствие с правителствените решения за съсредоточаване на запасите в снабдителните предприятия. В резултат на това, нормируемите оборотни средства през 1970 година са увеличени спрямо 1969 година със 106 милиона лева, или с 28,4 %, а банковият кредит - със 175 милиона лева, или с 57,3 %. Във връзка с това настъпиха съществени изменения в относителния дял на банковия кредит в оборотните средства на предприятията за материално-техническо снабдяване:

/В процент/

	31. XII. 1969 г.		31. XII. 1970 г.	
	Относ. дял.	На 100 лв. стокооборот.	Относ. дял	На 100 лв. стокооборот.
Всичко оборотни средства	100	19,97	100	24,34
В това число:				
Банкови заеми	72,6	14,5	74,1	18,0

От данните се вижда, че увеличението на запасите в предприятията за материално-техническо снабдяване е станало за сметка на увеличение на банковите заеми главно във връзка с изкупуването на излишните стоково-материални ценности от производствените стопански организации.

Както е посочено по-горе, през 1970 година външнотърговският стокообмен на страната се увеличи в сравнение с 1969 година със 7,9 %. В същото време средният остатък на оборотните средства /нормируеми и ненормируеми/ показва снижение с 0,8 %. Тези резултати показват значително подобрене в ефективното използване на оборотните средства във външнотърговските организации. Докато през 1969 година със 100 лева оборотни средства е реализиран стокообмен за 874 лева, през 1970 година със 100 лева оборотни средства е реализиран стокообмен за 955 лева или 81 лева в повече - 9,3 %. Снижението на средномесечния остатък на оборотните средства е реализирано от ускоряването на тяхната обръщаемост, в резултат на което външнотърговските организации са работили през 1970 година с около 54 милиона лева относително по-малко оборотни средства.

III. ФИНАНСИРАНЕ И КРЕДИТИРАНЕ НА КАПИТАЛНИТЕ ВЛОЖЕНИЯ

Разходите, извършени за финансиране на капиталните вложения през 1970 година по видове и по източници, са както следва:

	/В млн. лева/			
	Утвърден план	Коригиран план	Изпълне- ние /отчет/	% на изпълне- ние
I. Капитални вложения - всичко	2996	3133	3202	102,2
В това число:				
а/ собствени средства	1089	1014	1308	129, -
Относителен дял-%	36,3	32,4	40,8	-
от тях:				
центр. фонд РТУ	543	574	497	86,6
б/ дългосрочен банков кредит	897	973	888	91,3
Относителен дял-%	29,9	31,1	27,7	-
в/ Бюджетни средства	793	921	856	92,9
Относителен дял-%	26,5	29,4	26,7	-
1. Лимитирани капитални вложения /вкл. ТКЭС/	2888	3025	2648	87,5
В това число:				
а/ собствени средства	1090	1015	874	86,1
Относителен дял-%	37,7	33,6	33,0	-
от тях:				
центр. фонд РТУ	543	574	497	86,6
б/ дългосрочен банков кредит	877	945	843	89,2
Относителен дял-%	80,5	93,1	96,4	-
в/ бюджетни средства	793	921	783	85,0
Относителен дял-%	72,8	90,7	89,6	-
2. Нелимитирани капитални вложения /вкл. ТКЭС/	108	108	554	513, -
а/ собствени средства	436	-
Относителен дял-%	78,7	
б/ дългосрочен банков кредит	20	28	45	160,7
Относителен дял-%	20,0	25,9	8,1	-
в/ бюджетни средства	73	-
Относителен дял-%	13,2	

От посочените данни се вижда, че през 1970 г. общо са финансирани 69 млн. лв. /2,2 %/ повече капитални вложения от предвидените по коригирания план на страната. Планът за лимитираните капитални вложения /вкл. ТКЗС/ не е достигнат с 377 млн. лева, докато нелимитираните са превишени с 446 млн. лева, покрити предимно със собствени средства. Тези резултати дават основание да се направят някои по-съществени изводи.

Преди всичко и през тази година неизпълнението на плана за финансиране на лимитираните капитални вложения е значително - 12,5 %, при 11,9 % през 1969 г. Това е свързано с неизпълнението на плана за въвеждане в действие на основните фондове за годината. Годишният план за въвеждане на основните фондове, създадени с лимитирани капитални вложения, приети и неприети с акт обр. 16, не е изпълнен с 29,8 %. Не бяха завършени и не влязоха в експлоатация важни производствени и други мощности като: ТЕЦ - Русе със сметна стойност 22,8 млн. лева, ХЗ "Карл Маркс" - Девня цех за хлор и поливинил хлорид със сметна стойност 31,2 млн. лева; КОЦМ "Д. Ганев" - София със сметна стойност 71 млн. лева; ЗММ - София, разширение ледарна; Завод "Метал" - Варна, Завод за УКВ и КВ станции - Г. Делчев, Завод за технически конструкции - Благоевград; ДИП "Вида" - Видин; ДИП "Тетевлянка" и други. Не бяха въведени в действие комунално-битови обекти за водоснабдяване 550 км, канализации 84 км, училищни заведения 25 броя с 11 860 места и други. Освен това, в плана за капиталните вложения за 1970 година бяха включени голям брой обекти без проекти и сметни документации, неосигурени терени, оборудване и без сключени договори за строителство. По тези причини на много обекти до края на годината не се откри финансирането. Въпреки че с разпореждане № 526 на Комитета за стопанска координация от 11 ноември бяха снети от плана 110 броя нередовни обекти, в края на годината не беше открито финансирането на 136 обекта /със сметна стойност над 2 милиона лева, респективно над 300 хил. лева/ на обща сметна стойност 286 млн. лева и годишен лимит за финансиране 30 млн. лева. Създадената неправилна

практика в това отношение през последните няколко години довежда до неоправдано напрежение при финансовата, материалната и валутната обвързка на плана. По липса на възможност при съставянето на плана на редица преходни обекти се предвиждат занижени лимити за капитални вложения и се удължават сроковете за завършването им, т. е. още с включването на нередовните обекти в плана се предопределя неизпълнението му, което води до нарастване на преходното незавършено строителство.

Лимитираните капитални вложения на ТКЭС са превишени с 26 млн. лева, което се дължи главно на преизпълнението на капиталните вложения за трайни насаждения и животни за основни стада. Така например, в плана за тези две мероприятия са разчетени 74 млн. лева, а се отчитат 139 млн. лева, или 65 млн. лева над плана. Основната причина за това преизпълнение е нереалното им определяне в плана, продиктувано от стремежа да се задържи нарастването на капиталните вложения в страната. Същевременно с т. 40 на постановление № 38 на Министерския съвет от 1969 г. се разреши на ТКЭС през годината да изразходват без ограничение извън лимита собствени средства за животни за основни стада и отглеждане на трайни насаждения. Правилно ще бъде при определяне размера на капиталните вложения да се разчитат реално необходимите средства за тези мероприятия в съответствие с производствената програма на селското стопанство, което ще способствува за укрепването на финансовата дисциплина и за изпълнени на поставените в плана задачи за нарастване на селскостопанската продукция.

Анализът на източниците за финансиране на капиталните вложения показва, че относителният дял на собствените средства в общия обем на капиталните вложения нараства спрямо коригирания план с 8,4 пункта, а в лимитираните е с тенденция на намаление за сметка на увеличаване на банковия кредит. Така, докато по плана относителният дял на собствените средства в лимитираните капитални вложения е 33,6 %, по отчет той е 33 %. В лимитирания с плана обем на капитал-

ните вложения на ТКЗС собствените средства през 1970 година заемат 70,5 % при 80,6 % през 1969 година. Относителното и абсолютно намаляване на собствените средства за финансиране на тези капитални вложения на ТКЗС е свързано с използването им за нелимитирани капитални вложения. Собствените средства в ТКЗС от 257 млн. лв. през 1969 г. се намаляват на 217 млн. лв. през 1970 г. при увеличение на общия обем на финансираните лимитирани капитални вложения. За сметка на това банковият кредит се увеличава за същия период от 52 млн. лв. на 82 млн. лв., а собствените средства за нелимитирани капитални вложения - от 18 млн. лв. на 50 млн. лева.

Тези тенденции показват, че е необходимо при обвързването на обема на капиталните вложения с източниците за тяхното финансиране да се положат усилия за максимално мобилизиране на всички собствени средства с инвестиционно предназначение на стопанските организации, министерства и ведомствата в рамките на реално определен обем на капиталните вложения.

Изпълнението на плана за финансиране на капиталните вложения определя и тенденциите в изпълнението на кредитния план на банката за капитални вложения. Ето какво показват данните:

/В млн. лева/

	1969 год. отчет	1970		Отчет	Индекс	
		Утвърд. план	Кориг. план		Спрямо плана 1970г.	Спрямо отчета 1969 г.
1	2	3	4	5	6	7
А. НАПРАВЛЕНИЕ НА СРЕДСТВАТА						
I. Дългосрочни кредити-всичко	741	897	973	888	91,3	119,8
В т. ч.:						
1. За лимитирани кап. вложения	672	877	945	843	89,2	125,5
От тях:						
а/ на стопански обединения, предприятия и организации	620	827	868	761	87,7	122,7
б/ на ТКЗС	52	50	77	82	106,5	157,7
2. За нелимитирани кап. вложения	69	20	28	45	160,7	65,2
II. Временни кредити-всичко	-	-	13	53	407,7	-

1	2	3	4	5	6	7
III. Други направления -						
всичко	133	-	-	54	-	40,6
В т. ч. капитализирани лихви	60	-	-	38	-	63,3
IV. Кредит за незавършено строителство и проек- тиране						
	-	426	407	368	90,4	-
Всичко направления	874	1323	1393	1363	97,9	156,0

Б. ИЗТОЧНИЦИ

**I. За дългосрочно креди-
тиране - всичко**

843 897 932 836 89,8 99,2

В т. ч. :

**1. Погашения на креди-
тите**

297 477 477 514 107,8 173,1

От тях:

**а/ на стопански обе-
динения, предприя-
тия и организации**

244 424 424 457 107,8 187,3

б/ на ТКЭС

53 53 53 57 107,6 107,6

2. Дългосрочни депозити

11 20 20 19 95 172,7

**3. Прираст на спестовни-
те влогове при ДСК**

280 256 256 256 100 91,4

**4. Свободни средства
/намаление-/ по фонд
РТУ, вкл. ТКЭС и др.**

- 19 43 61 - 25 - 131,6

**5. Вноска от бюджета на
държавата**

194 89 106 63 60,4 32,5

6. Други източници

80 12 12 9 75,0 112,5

**II. За кредитиране на неза-
вършено строителство**

- 115 115 115 100 -

Всичко източници

843 1012 1047 951 90,9 112,8

**В. НЕДОСТИГ НА ИЗТОЧ-
НИЦИ**

31 311 346 412 109,1 13
ПЪТИ

В т. ч. :

**1. За дългосрочно креди-
тиране**

31 - 54 159 294,4 512,9

**2. За незавършено
строителство**

- 311 292 253 86,6 -

	1	2	3	4	5	6	7
Недостигът за 1970 г. е покрит с:							
1. Неусвоени по плана за финансиране на капиталните вложения /разпореждане № 222 на КСК/							
- бюджетни средства	-	-	-	157	-	-	
- собствени средства	-	-	-	68	-	-	
2. Преизпълнение на прираста на спестовните влогове при ДСК /разпореждане № 222 на КСК/	-	-	-	41	-	-	
3. Отклонени източници от плана за кредитиране на оборотни средства	-	-	-	146	-	-	

Неизпълнението общо на планираните дългосрочни кредити за капиталните вложения е свързано с неусвояването на средствата за финансиране на капиталните вложения.

Кредитите за нелимитирани капитални вложения по същество бяха кредити за високоефективни капитални вложения, за технологическа екипировка, за реконструкция и модернизация на съществуващите производствени мощности и други мероприятия, с които се отстраняваха редица тесни места в производствения процес. Тези кредити обикновено се погасяват в кратки срокове. През отчетната година са отпуснати такива кредити за 45 милиона лева, а са погасени за около 55 милиона лева, включително погашенията по заемите, отпуснати от 1969 година.

Временните кредити в размер на 53 млн. лв. са отпуснати за предсрочно завършване и въвеждане в действие на обекти по правителствени решения и на Централното управление на банката в съответствие с т. 38 от старата наредба за взаимоотношенията на банките със стопанските организации.

В направленията по кредитния план са отчетени и 38 млн. лв. капитализирани лихви по ползуваните през годината кредити за изплащане на машини, свързани със строящи се обекти, както и 17 млн. лв. пре-

хвърлени остатъци по заемите за допълнителни високоефективни капитални вложения от кредитния план за оборотни средства. За тези направления не бяха разчетени ресурси по утвърдения и по коригирания кредитен план.

Анализът на кредитния план за капитални вложения за 1970 г. показва, че той е изпълнен при значителна необвързка главно поради нереализиране на голяма част от планираните източници.

Планът за погашенията на кредитите е преизпълнен със 7,8 %. Обаче не е реализирана значителна част от други източници по кредитния план.

Вместо предвиденото с плана превишение на приходите над разходите по централизирания фонд "РТУ" на стопанските организации /вкл. ТКЗС/ и на други средства с инвестиционно предназначение, в размер на 61 млн. лева, е реализирано намаление на тези средства с 25 милиона лева. Вместо предвидените от бюджета на държавата 106 милиона лева, фактически са предоставени - 64 милиона лева, или близо 40 % по-малко, вследствие на насочване на тези източници по нареждане на Министерството на финансите за изплащане през 1970 година на неплатени /непланирани/ през 1969 година капитални вложения и др.

Общо несъответствието между развитието на направленията и източниците в крайна сметка се изразява в 412 милиона лева недостиг на ресурси за покриване на отчетените направления по кредитния план за капиталните вложения. Този недостиг е покрит на 31.XII.1970 година, съгласно 222-о разпореждане на Комитета за стопанска координация от 1970 година от неусвоените бюджетни и собствени средства по плана за финансиране на капиталните вложения и неангажираните /свободни/ ресурси по кредитния план за оборотни средства.

IV. ВЗАИМООТНОШЕНИЯ С ЧУЖДЕСТРАННИТЕ БАНКИ

Успоредно с развитието на всички отрасли на икономиката на страната през 1970 г. бе отбелязано по-нататъшно разширение на външната търговия с високи темпове, като продължи преимущественото нарастване на износа спрямо вноса, видно от следните данни:

	1969	1970	% на
	в милиони	лева	увеличение
Стокообмен - общо	4146	4474	7,9
Износ	2100	2350	11,9
Внос	2047	2124	3,8

Новите форми на сътрудничество между социалистическите страни в рамките на СИВ - специализацията и кооперирането, позволиха на нашата страна да използва още по-пълно предимствата на социалистическото международно разделение на труда. През 1970 г. стокообменът на НРБ със страните-членки на СИВ възлезе на 3332 млн. вал. лева, което представлява 74,5 % от целия ни стокообмен, а само със СССР - 53,1 %.

Значително се разшириха външотърговските ни връзки с не-социалистическите страни, чийто дял в общия стокообмен достигна 22,2 %. Общият брой на нашите външотърговски партньори надхвърли 100 страни от всички континенти.

Високите темпове на развитие на икономиката и по-нататъшното разширяване на външотърговските връзки на страната с чужбина предизвикаха значително увеличаване на дейността на Българската външотърговска банка през 1970 година. БВБ се утвърди като реномиран банков институт. Авторитетът и доверието, с които се ползва БВБ, допринесоха за по-нататъшно подобряване на валутно-финансовите условия на сделките между НРБ и капиталистическите банки, за редовно извършване на плащанията с чужбина и осигуряване изпълнението на плановете по износа и вноса, на валутния план и платежния баланс. Изпълнението на тези задачи бе осъществено в сложната обстановка на

стихийното развитие и напрежение на международните валутни и кредитни пазари и кризата на капиталистическата валутна система. Тази обстановка изискваше от БВБ да следи непрекъснато и внимателно валутно-финансовото положение на главните капиталистически страни, с оглед да се правят прогнози за развитието на техните валути. През 1970 г. банката положи големи усилия и грижи за опазване валутната наличност и валутните интереси на страната, за обезпечаване редовно извършване на международните плащания.

Валутно-финансовите отношения на НРБ със социалистическите страни се развиваха в нормална обстановка, в духа на съществуващите между нашите страни отношения на сътрудничество и взаимопомощ. При растящото разширяване и задълбочаване на икономическото сътрудничество със социалистическите страни и на първо място със СССР, БВБ през 1970 г. осигури безпрепятствено осъществяване на плащанията по стокообмена, икономическото и научно-техническото сътрудничество, международния туризъм и т. н.

Нашите взаимоотношения с банките на социалистическите страни и с Международната банка за икономическо сътрудничество продължиха успешно да се развиват и задълбочават. БВБ взе активно участие при разработването и решаването на въпросите, стоящи пред МБИС. Заедно с останалите страни-членки на МБИС, бяха обсъдени и решени редица въпроси, произтичащи от решенията на XXIII-та /специална/ и XXIV-та сесия на СИВ за усъвършенствването и по-нататъшното разширяване дейността на МБИС.

Сътрудничество между банките на страните-членки на СИВ бе проявено и при решаването на въпросите, свързани със създаването на Международната инвестиционна банка, която започна своята дейност на 1. I. 1971 година.

Последователната политика на НР България за разширяване и укрепване на икономическите и външотърговските отношения на базата на равноправието и взаимната изгода с всички страни в света, независимо от техния общественно-политически строй, доведе през 1970 г. до по-нататъшно увеличение на плащанията по стокообмена както с развитите капиталистически страни, така и с развиващите се страни.

Значително се увеличи документооборотът с тези страни както по износа, така и по вноса, видно от следните данни:

=====

	1969 г.			1970 г.		
	Акредитиви и гаранции броя	Инкаса броя	Операции броя	Акредитиви и гаранции броя	Инкаса броя	Операции броя
Износ	6500	6500	33 865	7100	6250	35 391
Внос	4266	6950	44 000	5038	7940	50 000

За осъществяване на тези разплащания БВБ постоянно разширява мрежата на чуждестранните банкови кореспонденти, чиито брой понастоящем е 880. При 204 от тях БВБ е открила текущи сметки "Ностро" в различни конвертируеми валути, 5 от които са на името на БНБ.

За отбелязване е, че и другите банки вече откриват сметки и държат средства при БВБ. За сега 10 банки имат сметки при БВБ в различни конвертируеми валути. Това показва авторитета и доверието, с които БВБ се ползува сред банките в чужбина.

През 1970 г. една от важните задачи на БВБ бе по-нататъшното подобряване на работата във връзка с кредитните отношения с чужбина и осигуряване максимално изгодни за страната валутно-финансови условия при кредитните сделки. Системно се проучваше и следеше конюктурата на паричните и кредитните пазари в отделните капиталистически страни, с оглед да се дава правилна насока на кредитната политика на банката и се обезпечат необходимите кредити за нашия внос. Разшириха се кредитните улеснения при банките в Холандия, Англия, Дания, Франция, ГФР и Швейцария.

През отчетния период бяха сключени 2237 депозитни сделки при максимално изгодни условия, в резултат на което са реализирани около 213 хиляди долара икономия от лихви. Значително се увеличи броят на банките, с които БВБ работи в областта на депозитните и арбитражните операции, които достигнаха 94 срещу 80 през 1969 г. Броят на банките, на които БВБ предоставя депозити, нарасна на 31. Това създаде възможност за по-правилното съхраняване на валутната наличност на страната, а така също и за привличане на депозити при по-благоприятни условия.

През отчетната година БВБ продължи усилията си за по-нататъшно издигане равнището на кредитната, касовата и контролната си работа, с цел да съдействува по-активно за осъществяване поставените от ЦК на БКП задачи за концентрация на външнотърговската дейност, за въвеждане съвременни методи на управление, за високоефективна външнотърговска дейност. В тази насока бяха подработени мероприятия за подобряване икономическата работа на банката, за оказване пряко въздействие чрез кредита върху работата на външнотърговските организации, за ускоряване обръщаемостта на оборотните им средства. Банката следеше грижливо изпълнението на валутния план и оказваше съдействие за поддържане необходимото съотношение между постъпленията и плащанията с чужбина, за по-пълно мобилизиране на валутните ресурси и тяхното използване съобразно плановите нужди на народното стопанство.

Трябва обаче да се отбележи, че все още някои въпроси по вноса и износа не се решават правилно от външнотърговските организации и от техните висшестоящи органи, поради което в редица случаи ефективността на нашия външнотърговски стокообмен се влошава и това създава затруднения при използването на валутните ресурси на страната. Така например, за периода 1965 - 1969 година /за 1970 година още не разполагаме с данни/, общият индекс на цените на вноса е с 2 пункта по-нисък от индекса през 1965 година, а общият индекс на цените на износа се е понижил с 8,2 пункта. Най-силно тази тенденция е подчертана при промишлените стоки за народно потребление, при които за същия период индексът на цените на вноса е намален с 9,4 пункта, а на износа - с 30,2 пункта. Подобно е положението и за суровините за производство на продоволствени стоки, за машините и съоръженията и др.

Проблемът за подобряване на индекса на цените на реализираните чрез износа стоки и за намаляване на индекса на вносните стоки, или най-малко за съкращаване на ножицата между тях е пряко свързан с проблема за повишаване валутната възвръщаемост на нашия износ и намаляване на материалната издръжка на общественото производство. Тенденциите във валутната възвръщаемост на износа потвърждават по-

сочените неблагоприятни явления в индекса на цените на вносните и износни стоки. Избирането на най-благоприятна ценова конюнктура на международния пазар е едно от основните условия за подобряване на ефективността на външната търговия и за увеличаване на валутните постъпления на страната. Във връзка с това голямо значение за икономиката има и изискването да се осъществява ритмичен износ през отделните тримесечия на годината. Все още в много случаи плановете за износ се занижават през първите тримесечия, а в края на годината се щурмува изпълнението на годишния план. Това води, от една страна, до неритмични постъпления на валута, необходима за заплащането на вноса, а от друга страна, много често се реализират загуби за страната, тъй като, в стремежа да изнесат на всяка цена, за да изпълнят плана в края на годината, износните предприятия сключват сделки при неподходяща конюнктура на външния пазар или даже по изкуствено занижени цени. Така например, в края на 1970 година "Хранекспорт" извърши предварителна продажба на 42 000 тона царевича по средна цена 60,83 долара за тон, които трябваше да изнесе през първото тримесечие на 1971 година, през което тримесечие има нови продажби по цени средно 70,60 долара. По същия начин са продадени 42 000 тона пшеница по средна цена 60,07 долара, вместо по 64,40 долара и други хранителни стоки по средна цена 92,92 долара, вместо по 105 до 115 долара през първото тримесечие на 1971 година. Само от тези продажби реалната загуба за страната възлиза на около 1 200 000 долара. Значителни загуби страната понася и във връзка с голямото натрупване на кораби на нашите черноморски пристанища, които чакат дълго време, докато бъдат натоварени във връзка с голямото натрупване на стоки на пристанищата при щурмуването на изпълнението на плана за износа в края на годината.

Очевидно е, че по тези и други подобни проблеми трябва да се вземат най-строги мерки преди всичко от самите външнотърговски организации, тъй като възможностите на банката за въздействие в такива случаи са ограничени.

V. КОНТРОЛ ПО ФОНДА НА РАБОТНАТА ЗАПЛАТА И ПО ФОНДОВЕТЕ НА СТОПАНСКИТЕ ОРГАНИЗАЦИИ

а/ Контрол по фонда на работната заплата

Ежегодно явление в дейността на стопанските организации, което затруднява банковия контрол за правилното формиране и разходване на фонда на работната заплата, е късното изготвяне на производствено-финансовите планове и плановите схеми за образуване и разпределение на печалбата /дохода/. По тази причина се наложи и през отчетната година по решение на Комитета за стопанска координация заплата на всички предприятия за месец януари да бъдат изплатени авансово на базата на реализираната продукция, без да се изисква схема за образуване и разпределение на печалбата, като явилият се недостиг по фонда на работната заплата беше покрит с банков заем за заплати.

Поради трудности в изпълнението на производствените планове за месеците февруари и март, по решение на Министерския съвет, банката отпусна на предприятията от всички отрасли заеми за изплащане заплатите на работниците, изчислени на многофакторна основа изцяло, а заплатите на административния персонал - в намален размер в съответствие с правилника за организация на работната заплата.

Отпуснатите заеми за заплати следваше да бъдат издължени до края на отчетната година. През следващите периоди на годината обаче заемите за заплати се увеличиха по размер. Така например, заемите на предприятията към Министерството на машиностроенето от 1960 хил. лева за I-то тримесечие нараснаха в края на годината на 7183 хил. лева. Строителните организации в края на I-то тримесечие нямаха заеми за заплати, а в края на годината останаха с неиздължени заеми за заплати за 6904 хиляди лева.

Общо отпуснатите от банката заеми за заплати на предприятията от всички отрасли възлязоха в края на годината на 75 437 хиляди лева. Само една малка част от тези заеми са покрити след годишното приключване от фонда "Икономическо въздействие и подпомагане" на по-горестоящите организации.

На голям брой предприятия от системата на Министерството на машиностроенето банката отказа да отпусне заеми за заплати поради липсата на възможност за издължаването им до края на годината с доход на предприятията.

По тази причина Министерството на машиностроенето внесе на няколко пъти в Комитета за стопанска координация предложение за кредитиране недостига на фонд "Работна заплата" от банката, с обяснение за състоянието на предприятията, причините и мероприятията за подобряване на работата, съгласно т. 25 от правилника за организация на работната заплата в стопанските организации. Във връзка с тези предложения банката с писма №№ 1276 от 21. III. 1970 година, 4071 от 18. IX. 1970 година и 13529 от 11. XI. 1970 година до Министерството на машиностроенето постави въпроса за намиране реални източници за покриване отпуснатите заеми за заплати и заздравяване финансовото положение на машиностроителните предприятия. С докладна записка № 237 от 22. X. 1970 година този въпрос беше изнесен от банката до Председателя на Комитета за стопанска координация.

По повод на тези искания Комитетът за стопанска координация с писма №№ 22-127 от 21. VIII. 1970 година, 22-153 от 22. X. 1970 г. и 22-171 от 21. XI. 1970 година нареди на банката да отпусне на предприятията от системата на Министерството на машиностроенето, допуснали недостиг на фонд "Работна заплата", заеми за изплащане на заплатите за отделните месеци на 1970 година.

Най-голям е размерът на заемите за изплащане на заплатите, отпуснати на държавните земеделски стопанства, държавните семепроизводни стопанства и други държавни селскостопански предприятия - 48 473 хил. лева. Главната причина, която предизвика нуждата от тези заеми, бяха неблагоприятните климатични условия през 1970 година в някои райони на страната. Освен това, към 31. XII. 1970 година тези предприятия имат неиздължени заеми за покриване на недостиг на фонд "Работна заплата" и по други фондове от 1969 година, отпуснати съгласно 176-о разпореждане на Министерския съвет от 1970 година в размер на 5782 хил. лева, или общият размер на дължимите заеми възлиза на 54 255 хил. лева.

Отпускането на заемите за заплати в края на годината се извърши въз основа на 580-о разпореждане на Комитета за стопанска координация от 12. XII. 1970 година. С решение № 402 от 25. XII. 1970 година на Комитета за стопанска координация бе възложено на Министерството на финансите, Министерството на труда и социалните грижи, Държавния комитет за планиране и Българската народна банка да определят източниците за покриване на тези заеми.

С 206-о разпореждане на Комитета за стопанска координация от 23. IV. 1971 година се реши въпросът за покриване на недостига, включително и на отпуснатите срещу него заеми. Една част от тези заеми, в размер на 8143 хиляди лева, се отсрочи до края на 1971 година, друга част в размер на 7000 фил. лева се покрива от бюджета, а разликата - от различни фондове на стопанските организации.

През отчетната година банковите клонове извършваха задълбочен анализ на плановите документи на предприятията и организациите за 1970 година, като обръщаха специално внимание на правилното диференциране на норматива за фонд "Работна заплата" от отделните предприятия и организации. Установени бяха редица случаи на завишаване норматива за I-то и II-то тримесечия за сметка на IV-то тримесечие с цел да се осигури по-голям фонд "Работна заплата" през първата половина на годината. Въз основа на тези констатации бяха предявени изисквания за отстраняване на допуснатите слабости.

През годината банковите клонове също така извършваха контрол на всички предприятия и организации относно правилното съставяне на плановите и отчетни схеми за образуване и разпределение на печалбата /дохода/ и формирането на фонда "Работна заплата", по изпълнението на показателите за премиране на ръководните кадри, специалистите и другите служители, по правилното регулиране на средната работна заплата и др. Обърнато бе голямо внимание на предварителния и текущия контрол с оглед да не се допуска неправилно разходване на фонда "Работна заплата".

Банковите клонове констатираха през годината и редица нарушения във връзка с отпускането на средства за награди. Така например,

давани са награди на лица, които не са добили право на премии поради неизпълнение на изискуемите показатели за премиране; награди за изпълнение на служебни задължения; награди за извършени работи, които не са свързани с производствената дейност и др. Във връзка с това Комитетът за стопанска координация с протокол № 84 от 23. XII. 1970 година задължи министрите и генералните директори на обединенията да провеждат строг контрол по даването на награди от фонда "ДМС" в съответствие с наредбата за организация на работната заплата. Банката също засили контрола си в тази насока, в резултат на което само в края на 1970 година беше отказано отпускане на средства за изплащане на неправилно определени награди в размер на 104 хиляди лева.

б/ Контрол по фондовете на стопанските организации

През отчетната година банките провеждаха и необходимия контрол по набирането и изразходването на средствата по фондовете на стопанските организации. В тази област банките стриктно спазваха съществуващите разпореждания за контрола относно сročното внасяне и целевото използване на тези средства и не допускаха да се изразходват повече суми, отколкото стопанските организации разполагат по сметките си при банковите клонове. Но трябва да отбележим, че въпреки това, към края на 1970 година общо за страната по балансите на стопанските организации са отчетени преразходи по фондовете в размер на 11 милиона лева.

Най-големи преразходи са допуснати от стопанските организации във Варненски окръг - 1182 хиляди лева и в гр. София - 5600 хиляди лева. Във Варненски окръг най-голям преразход е допуснат от Държавен химически завод "Карл Маркс", Девня - 294 хиляди лева по фонд "СБКМ" и Завод за електродомакински уреди, гр. Варна - 226 хиляди лева по фонд "Нови производства". В град София големият преразход е главно при Металургичен комбинат "Кремиковци" по фонд "РТУ" - 4922 хиляди лева.

Както отбелязахме, банките не допускат да се изразходват повече средства, отколкото стопанските организации разполагат по

сметките си, открити за съответните им фондове при банковите клонове. Обаче допуснатите преразходи са резултат главно на обстоятелството, че през отчетните периоди стопанските организации извършват планови разходи според план-сметките за съответните фондове, а в края на отчетните периоди, при разпределението на дохода, ако фактическата печалба е по-малка от плановата, съответно по-малки суми се заделят и за фондовете. По този начин се явяват преразходи по фондовете, които по същество представляват отклонение на оборотни средства. През отделните отчетни периоди стопанските организации трябва строго да следят хода на изпълнението не само на производствения план, но и на очертаващото се изпълнение на плана за финансовите резултати и съобразно с това, на базата на очертаващата се фактическа печалба, да извършват и съответните разходи по фондовете.

VI. СЧЕТОВОДНО-ОТЧЕТНА РАБОТА, ЕЛЕКТРОННА ОБРАБОТКА НА ИНФОРМАЦИЯТА И КАДРИ В БАНКОВАТА СИСТЕМА

а/ Счетоводно-отчетна работа

Обемът на счетоводно-отчетната работа на банките ежегодно се увеличава. Операциите на банките от 51 211 000 през 1969 г. са се увеличили на 54 178 000 през 1970 г. или с 5,8 %, а годишният оборот на банковите операции е увеличен от 187 милиарда лева на 242 милиарда лева, или с 29,4 %. Броят на операциите на 1 счетоводен работник се е увеличил от 18 548 на 19 030. При среден норматив 15 000 операции на 1 счетоводен работник, в счетоводно-отчетната работа при банките следва да бъдат ангажирани 3612 счетоводни работници, докато през 1970 година тя се изпълняваше от 2847 счетоводни работници, или със 765 по-малко.

През 1970 година извършените чрез банките разплащания между предприятията, учрежденията и организациите в страната възлизат на 45 милиарда лева, срещу 39 милиарда лева за 1969 година, или увеличението е 6 милиарда лева - 15 %. Броят на платежните документи, обработени от банковите счетоводни работници, е нараснал от 18,5 милиона на 19,9 милиона. Увеличението им е с 1 милион и 400 хиляди броя, или 7,6 %.

Най-голям относителен дял в общия безкасов платежен оборот на страната заема ускорената акцептна форма на плащане. Чрез нея са извършени 75,7 % от всички безкасови плащания през годината. Относителният дял на тази форма в сравнение с 1969 г. е намалял с 2,8 %, което се дължи на въвеждането на особен режим на кредитиране за изпаднали в тежко финансово състояние и продължителна неплатежоспособност стопански организации. При този режим на кредитиране те се лишават от правото да ползват ускорената акцептна форма на плащане като платци, с което се цели да се въздействува за подобряване на тяхното финансово състояние.

Така например, през изтеклата година банката е лишила от правото да ползват ускорената акцептна форма 151 промишлени предприятия и 4 ТКК. От тях само на 10 предприятия след подобряване на финансовото им състояние е възстановено правото да ползват ускорената акцептна форма.

Недостатъчният брой на банковите счетоводни работници и непрекъснато увеличаващият се обем на счетоводно-отчетната работа предизвиква затруднения и прекомерно напрежение в работата на тези работници.

Успоредно с въпроса за поставяне и поддържане в относително съответствие броят на счетоводните работници с обема на счетоводно-отчетната работа, пред банките се поставя остро въпросът за увеличаване производителността на труда на банковите счетоводни работници. В тази насока и през 1970 г. продължи въвеждането на нова организация на труда в счетоводството, основаваща се на по-тясна специализация на труда, която обхваща 27 окръжни и 18 районни банкови клонове. От тях 25 клоната са снабдени със счетоводни машини. В останалите банкови клонове завеждането на сметките и съставянето на синтетичната отчетност се извършва ръчно, поради което и ефектът от новата организация на труда е по-малък. Предвижда се новата организация на труда в счетоводството да се въведе до 30 юни 1971 година при всички банкови клонове.

Мерките, които се вземат за подобряване организацията и за повишаване производителността на труда на банковите счетоводители не дават достатъчен ефект, поради слабата съоръженост на банката с малка и средна канцеларска техника. Банката разполага с пишещи, събирачни и изчислителни машини от най-различни модели, по-голямата част от които са доставени преди десетки години и са физически и морално износени. Още по-лошо е положението със средната техника - със счетоводни машини разполагат само 25 клона от всичко 139 банкови клонове. Увеличаващият се ежегодно обем на счетоводно-отчетната работа, недостатъчният брой на счетоводните работници, тяхната претовареност и крайно недостатъчният брой на канцеларските машини дават сериозно отражение върху качеството на работата.

За да се осигури по-нататъшно повишаване производителността на труда и подобряване качеството на работата в банките, крайно необходимо е да се вземат мерки да бъдат доставени около 1500 събирачни, 300 изчислителни и 220 счетоводни машини. През 1970 г. на банката бяха доставени по план само 30 пишещи, 20 събирачни и 5 счетоводни машини. За 1971 г. не е предвидено снабдяване на банката с такива машини. При това положение напрежението в банковата счетоводна работа през 1971 г. ще бъде още по-голямо и ще трябва да се преодолява с извънредни усилия от банковите счетоводни работници.

б/ Електронна обработка на информацията

През 1970 година основни задачи пред Електронно-изчислителния център при банката бяха да се разработи нова концепция за изграждане на автоматична система за управление на финансово-кредитните институти, отговаряща на последните достижения в областта на техниката и организацията на управлението, да се извършат широки проучвания по отношение опита на различни финансово-кредитни институти в отделните страни при изграждането на автоматичните системи за управление и автоматизирана обработка на информацията и да се проучат и изяснят характерът, връзките и задачите на отделните информационни подсистеми в единната автоматизирана система за управ-

ление на финансово-кредитните институти. Трябваше да се извърши също така проектиране и програмиране на някои нови задачи, свързани с автоматизираната обработка на информацията като: централизирана система за отчитане плана по финансирането на капиталните вложения в страната, наблюдение на динамиката на приходите и разходите по плана на държавния бюджет, централизирано облагане и отчитане постъпленията в бюджета от населението и др. Освен това от началото на 1971 година предстои внедряване на проекта за отчитане на валутния план на Българска външнотърговска банка, отчитане на жилищните заеми и др.

През отчетния период колективът на Електронно-изчислителния център успешно се справи с тези основни задачи. Те бяха в срок и качествено завършени, а някои от тях бяха внедрени. Сериозно затруднение се среща при внедряването на проекта за отчитане на капиталните вложения. В резултат главно на настъпилите промени от новия икономически механизъм, въпреки първоначалната готовност, която имахме от 1 януари 1971 година да внедрим този проект, това не стана и сега предстои той основно да се преработи.

През 1970 година продължи редовното функциониране на проектите, свързани с проблемите, внедрени през предшестващите години. Трябва да се посочи, че по някои от тях се наложи да се внесат редица програмни промени и корекции, продиктувани от изменението на нормативни документи, валутни курсове, организация на работа и др. С цел да се повиши квалификацията на служителите в Електронно-изчислителния център бяха проведени няколко семинара и курса по програмиране, езика Кобол и др., които значително спомогнаха за подобряване на работата на центъра.

Трябва да се посочи, че се постигна значително по-добро натоварване и използване на изчислителната техника през отчетния период. Така например, средното натоварване на ЕИМ достигна около 5000 часа за 1970 година, т.е. 16 часа и 15 минути дневно, срещу 4830 часа за 1969 година. През годината бяха перфорирани, проконтролирани и обработени около 5 милиона перфокарти. Най-голяма част от капацитета на ЕИЦ и през 1970 година заемаха проблемите на БВБ -

43,5 %, БНБ - 17,6 %, ДСК - 11,8 % и пр. Сериозни затруднения в от-дела по експлоатацията създава чувствителното текучество на операторите, големият процент отсъствия по болест и др. Трябва да се има пред вид също така, че въпросите с условията за работа в центъра изобщо не са решени досега както от гледна точка на площ, така и от хигиенна глед-на точка, поради липса на специални помещения за центъра. Все още не е решен въпросът за получаване разрешение за договаряне на основната ЕИМ, както и отреждането на терен за строителството на сграда на ЕИЦ. Решаването на тези два основни въпроса ще даде бърз ход на работата за решаване на редица други оперативни задачи на Електронно-изчислителния център.

в/ Кадри в банковата система

Общият брой на служителите в системата на Българската народна банка от 8026 души на 1. I. 1970 година е увеличен на 8344 души на 31. XII. 1970 година, при одобрен щат 8448 души.

От този общ брой 4965 души, или 59,5 % са жени, в това число в счетоводния състав 90,5 %, в касовите служби 66 %, в техническите кадри 29,6 %, в икономическите кадри 29,6 % и в ръководните кадри 9,5 %.

По партийна принадлежност служителите в банковата система се разпределят: 1480 служители или 17,7 % са членове на БКП, 205 души са членове на БЗНС и 1292 са членове на ДКМС.

По образование служителите в банковата система се разпределят: с висше образование 1720 служители, или 20,6 %, със средно специално образование 3303 служители, или 39,6 %, със средно гимназиално образо-вание 2193 служители, или 26,3 %. От икономическите кадри с висше об-разование са 42,8 %, от техническите кадри - 11,2 %, а от счетоводните кадри - 6,5 %.

Възрастовият състав на служителите от банковата система е следният: до 30 години - 22,4 %, от 31 до 40 години - 29,3 %, от 41 до 50 години - 31,1 %, от 51 до 55 години за жените 3,1 %, до 60 години за мъжете 11,9 %. В системата на банката има и служителки жени над

55-годишна възраст 50 души, а мъжете над 60-годишна възраст са 131 души.

По трудов стаж служителите в банковата система се разпределят: до 3 години 840 души, до 10 години 1706 души, до 20 години 2618 души и над 20 години 3180 души.

За повишаване икономическата квалификация на служителите и запознаването им с документите, свързани с приложението на новия икономически механизъм и по други въпроси по дейността на банките, през 1970 година се проведеха 16 курса за повишаване квалификацията на директорите на окръжните и районни банков клонове, началниците на отдели при окръжните банков клонове, инспекторите-инструктори и инспектор по кредита от всички банков клонове. Курсове за изучаване на нормативните документи по новия икономически механизъм бяха проведени и за специалистите при централните управления на банките.

С постоянно полаганите усилия за квалификация на наличния брой кадри в банковата система в известна степен трудностите в работата се преодоляват. Но трябва да се отбележи, че през последните години банките са извънредно много затруднени по набирането на млади специалисти с висше образование, поради по-ниското заплащане на труда в банковата система от много други отрасли в народното стопанство. Многообразието и сложността на банковата работа изискват висококвалифицирани специалисти. А както показват горните данни, около 80 % от служителите в банките са със средно или по-ниско образование. Кадровият въпрос и въпросът за заплащането на труда са вече възлови въпроси за банковата система. Тези въпроси са тясно свързани с нарастващите изисквания относно повишаването на ролята на банковия контрол чрез лева в икономиката на страната и те трябва да бъдат решени през настоящата петилетка.

VII. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ НА БАНКИТЕ

Приходите и разходите по дейността на банките за 1970 година в сравнение с 1969 година са реализирани както следва:

№	ПРИХОДИ И РАЗХОДИ	1969	1970	/В хил. лева/		
				Увеличение + Намаление - през 1970 г.	%	
п о ред	1	2	3	4	5	6
А. ПРИХОДИ						
1.	Лихви по заеми за оборотни средства, съучастия, ценни книжа и по сметки в чуждестранна валута	206 905	235 750	+ 28 845		13,94
2.	Лихви по заеми за капитални вложения	80 360	103 421	+ 23 061		28,70
3.	Лихви по заеми на Морска търговска банка	692	-	- 692		100,-
4.	Лихви по заеми на Българска промишлена банка	54 786	86 999	+ 32 213		58,80
5.	Лихви по заеми на Българска земеделска и търговска банка	47 166	68 612	+ 21 446		45,47
6.	Приходи от комисионни операции	26 212	27 821	+ 1 609		6,14
7.	Курсова разлика и други от девизни операции	5 307	462	- 4 845		91,30
8.	Други приходи	1 433	1 170	- 263		18,35
	ВСИЧКО:	422 861	524 235	+101 374		23,97
Б. РАЗХОДИ						
1.	Административно-управителни разходи	17 530	18 359	+ 829		4,73
2.	Лихви по разплащателни, фондови и други сметки	77 798	97 732	+ 19 934		25,62
3.	Лихви по заеми от БНБ на : - Българска промишлена банка - Българска земеделска и търговска банка	54 786	86 999	+ 32 213		58,80
		47 166	68 612	+ 21 446		45,47
4.	Курсови разлики	13 707	574	- 13 133		95,81
5.	Други разходи	2 244	2 733	+ 489		21,79
	ВСИЧКО:	213 231	275 609	+ 61 778		28,97
	Чиста печалба:	209 630	249 226	+ 39 596		18,89
	ВСИЧКО:	422 861	524 235	101 374		23,97

От общата сума на приходите най-голям дял заемат лихвите - кръгло 339 милиона лева или 92 %, срещу 287 милиона лева за 1969 година.

Увеличението на приходите от лихви е резултат главно на нарастания общ размер на банковите заеми за оборотни средства и за капитални вложения. Увеличението на приходите от комисионни и девизни операции е резултат на нарастването на външнотърговския обмен.

Бюджетът на Българска народна банка, Българска промишлена банка, Българска земеделска и търговска банка и Българска външнотърговска банка беше утвърден на 19 914 хиляди лева, а фактически са изразходвани 18 359 хиляди лева, или реализирана е икономия от 1555 хиляди лева.

От извършените разходи, най-голям абсолютен и относителен дял заемат платените лихви по разплащателните сметки и фондовете на предприятията и стопанските организации, както и по сметките на ДСК, ДЗИ и "Булстрад". От общото увеличение на тези разходи, възлизащи на 19 934 хиляди лева, главната част са платените в повече лихви през 1970 година на Държавна спестовна каса в размер на 17 462 хиляди лева. Това се дължи на значителното увеличение на предепозираниите влогове по сметката на Държавна спестовна каса, олихвявани с 3,5 % годишна лихва.

Реализираната чиста печалба от Българската народна банка, Българската промишлена банка, Българската земеделска и търговска банка и Българската външнотърговска банка възлиза на 249 226 хиляди лева.

В тази сума се включва чистата печалба от Българска народна банка, Българска промишлена банка и Българска земеделска и търговска банка - 202 671 хиляди лева и чиста печалба на Българска външнотърговска банка 46 555 хиляди лева.

Срещу утвърдената планова печалба на Българска народна банка, Българска промишлена банка и Българска земеделска и търговска банка за 1970 година 164 253 000 лева, през 1970 година са внесени в приход на републиканския бюджет за сметка на печалбата на Българска

народна банка - 68 562 487 лева, за Българска промишлена банка - 50 223 640 лева и за Българска земеделска и търговска банка - 45 466 873 лева или всичко 164 253 000 лева. От реализираната фактическа печалба на Българска народна банка - 86 358 699 лева са спаднати 852 177 лева за фонд "Награждаване и премиране на служителите при Българска народна банка, Българска промишлена банка и Българска земеделска и търговска банка", 50 000 лева за социално подпомагане на служителите на Българска народна банка за 1970 година на основание решение № 357/2. XII. 1969 година на Комитета за стопанска координация при Министерския съвет, 396 000 лева за изплащане на леки коли Варшава-комби, електронни калкулатори "ЕЛКА" и събирачни машини, 500 000 лева за увеличаване съчастието на банката в акционерния капитал на Българско външнозастрахователно А. Д. и 700 000 лева за изплащане на основни средства, изградени в рамките на плана за капитални вложения на други ведомства-инвеститори, на основание на съответни разрешения от Министерството на финансите. Остатъкът от реализираната надпланова печалба - 15 298 035 лева, както и надплановите печалби на Българска промишлена банка - 11 210 053 лева, на Българска земеделска и търговска банка 9 412 541 лева или всичко 35 920 629 лв. са внесени в приход на републиканския бюджет в началото на 1971 година.

За сметка на реализираната печалба от Българска външнотърговска банка са внесени в приход на републиканския бюджет 55 % данък върху общия доход, възлизащ на 25 605 243 лв. Остатъкът от печалбата - 20 949 744 лв. се разпределя: 50 % за Резервен фонд - 10 474 872 лева; 45 % за дивиденди на акционерите - 9 427 385 лева и 5 % за други фондове.

х

х х

Считаме, че при съставянето на годишните и перспективни планове за социално-икономическо развитие през следващите години е необходимо да се обсъдят и решат следните належащи за сегашния етап проблеми в развитието на икономиката на страната:

1. С цел да се повиши ефективността на капиталните вложения да се засили провеждането на линията за реконструкция, модернизация и пълно натоварване на съществуващите производствени мощности, а капиталните вложения за ново строителство да се насочват и концентрират на по-малък брой и решаващи за народното стопанство обекти.

2. За по-ефективно използване на оборотните средства да се подобри материалната обвързка на производствените планове с финансовите ресурси. Във връзка с това да се усъвършенствува и материално-техническото снабдяване, а изкупените от него излишни стоково-материални ценности да се разпределят своевременно между нуждаещите се от тях предприятия, за да могат отново да се включват във възпроизводствения процес.

3. По-точно да се обвързват графикаите за строителството на обектите с доставките, за да не остават немонтирани машини и съоръжения.

4. В годишните планове за капиталните вложения да се включват само обекти с осигурена проекто-сметна готовност.

5. Да се подобри планирането на вноса и износа с цел да се осигури по-голяма ритмичност и по-голяма ефективност от външната търговия. Във връзка с това да се засили и ролята на кредита и лихвата в областта на външната търговия.

Предлагаме Министерския съвет да приеме следното

ПОСТАНОВЛЕНИЕ:

Одобрява отчета на Българската народна банка за дейността на банките през 1970 година.

ПРИЛОЖЕНИЕ:

1. Обобщен баланс на банките към 31. XII. 1970 година.
2. Обобщена сметка "Печалби и загуби" на банките към 31. XII. 1970 година.

ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/К. Зарев/

София, 7 юни 1971 г.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

на Общия банков съвет

Общият банков съвет, в заседанието си на 27 май 1971 година, обсъди отчета на Българската народна банка за дейността на банките през 1970 година.

През отчетната година народното стопанство се е развивало със сравнително високи темпове и при по-благоприятни пропорции в сравнение с 1969 година. Страната приключи и с активен търговски баланс. Необходимо е да се полагат усилия тези тенденции да продължат и през следващите години.

Общият банков съвет констатира, че през отчетната година, общо взето, банките са изпълнили успешно произтичащите за тях от единния план за социално-икономическо развитие на страната задачи.

В резултат на по-активното използване на кредита и лихвата като икономически лостове за контрол и въздействие върху дейността на стопанските организации, през отчетната година по-ефективно са използвани оборотните производствени фондове, ускорена е тяхната обръщаемост с 1,5 дни, като е постигната реална относителна икономия на оборотни средства, в размер на 90 милиона лева. Наред с това, в изпълнение на 21-о разпореждане на Комитета за стопанска координация от 1970 година, в материално-техническото снабдяване са съсредоточени около 100 милиона лева излишни стоково-материални ценности на производствените предприятия.

През отчетната година обаче значително неефективно са използвани основните производствени фондове. В основния отрасъл на народното стопанство - промишлеността, основните производствени фондове са увеличени в сравнение с 1969 година с 16,3 %, а печалбата на 100 лева основни производствени фондове е намалена с 1,8 %. Наред с провеждането на организационно-технически мероприятия в използването на тези фондове от стопанските организации и ограничаването на техния стремеж за неоправдано създаване на нови основни фондове,

без да са достигнати проектните показатели на съществуващите производствени мощности, това налага през 1971 и следващите години да се повиши и равнището на банковия контрол и въздействие върху дейността на стопанските организации в областта на капиталните вложения.

Общият банков съвет счита, че прилагането на новия икономически механизъм, в условията на извършената от началото на 1971 година концентрация на производството, ще бъде стабилна основа за ускоряване на икономическия и техническия прогрес на нашата страна и ще доведе до значително повишаване на ефективността от използването на оборотните средства и средствата за капитални вложения през настоящата петилетка.

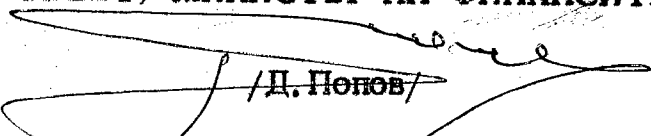
През отчетната 1970 година банките са изпълнявали своята дейност при значително напрежение. Годишният брой на банковите счетоводни операции възлиза на 54 милиона с годишен оборот 242 милиарда лева. Паричните доходи на населението през отчетната година възлизат на 7780 милиона лева. Отпуснатите на народното стопанство кредити за оборотни средства възлизат в края на годината на 4483 милиона лева, финансирани са през годината капитални вложения за 3262 милиона лева. Тази огромна дейност банките са изпълнили през отчетната година със 765 души - 21 % по-малко счетоводни работници, отколкото е било необходимо за нормална работа.

В резултат на дейността си през отчетната 1970 година, банките са реализирали чиста печалба в размер на 249 милиона лева, която е правилно разпределена според съществуващите законни разпоредения и съответната част от нея е своевременно внесена в приход на бюджета.

В заключение Общият банков съвет счита, че отчетът на Българската народна банка правилно отразява извършената работа и предлага на Министерския съвет да одобри отчета за дейността на банките през 1970 година.

София, 27 май 1971 г.

ПРЕДСЕДАТЕЛ НА ОБЩИЯ БАНКОВ
СЪВЕТ, МИНИСТЪР НА ФИНАНСИТЕ:

/Д. Попов/

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
Дирекция СЧЕТОВОДНА

Г О Д Ш Е Н
О Б О Щ Е Н Б А Л А Н С

на

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
БЪЛГАРСКА ПРОМИШЛЕНА БАНКА
БЪЛГАРСКА ЗЕМЕДЕЛСКА И ТЪРГОВСКА БАНКА
БЪЛГАРСКА ВЪНШНОТЪРГОВСКА БАНКА

Строго поверително от особена
важност за риложение № 1

ЛР/Написани в 2 екз.

№ 1 за председателя на МС
№ 2 за службата

№ 217 / 1 юни 1971 г.

Изпълнител: Тонева

към 31. декември. 1970 г.

АКТИВ

ПАСИВ

АКТИВ		Сума	ПАСИВ	
Наименование			Наименование	Сума
II. ПАРИЧНИ СРЕДСТВА			I. ФОНДОВЕ НА БАНКИТЕ	.. 319.610.510.72.
а/ Резервна каса	... 268.152.694.19		II. ЕМИСИИ	1.016.878.680.05.
б/ Каса 13.793.906.64		III. ВАЛУТНИ ОПЕРАЦИИ	
III. ВАЛУТНИ ОПЕРАЦИИ, СКЪПОЦЕННИ МЕТАЛИ И ЧУЖДЕСТРАННИ ПАРИЧНИ СРЕДСТВА	2.... 34.943.073.46		Влогове в чуждестранна валута 4.117.299.59.
IV. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ПО ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ И ПО ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ СМЕТКИ НА БЮДЖЕТНИ УЧРЕЖДЕНИЯ			IV. ПРИХОДИ И РАЗХОДИ ПО ДЪРЖАВНИЯ БЮДЖЕТ И ПО ИЗВЪНБЮДЖЕТНИ СМЕТКИ НА БЮДЖЕТНИ УЧРЕЖДЕНИЯ	
Разходи по републиканския бюджет		а/ Приходи по републиканския бюджет
V. СПЕЦИАЛНИ СМЕТКИ НА УЧРЕЖДЕНИЯ И НА ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ			б/ Остатък по републиканския бюджет от минали години	.. 237.263.482.60.
Специални сметки на учреждения и на обществени организации 55.016.927.05		в/ Бюджетни сметки на народните съвети и учрежденията им
Разплащания с М-во на финансите и с други министерства по валутни операции 532.312.35		г/ Извънбюджетни сметки на учреждения	... 345.099.629.64
VI. БАНКОВИ И ДРУГИ ИНСТИТУТИ			V. СПЕЦИАЛНИ СМЕТКИ НА УЧРЕЖДЕНИЯ И НА ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ	
а/ Заеми на Българска промишлена банка			Специални сметки на учреждения и на обществени организации	1.105.031.326.92
- за оборотни средства	... 470.151.331.36		Разплащания с М-во на финансите и с други министерства по валутни операции 25.143.707.61
- за капитални вложения	.. 2.093.993.136.39		VI. БАНКОВИ И ДРУГИ ИНСТИТУТИ	
б/ Заеми на Българска земеделска и търговска банка			а/ Заеми от Българска народна банка на Българска промишлена банка	
- за оборотни средства	.. 2.407.749.969.38		- за оборотни средства	... 470.151.331.36
- за капитални вложения	... 734.006.736.96		- за капитални вложения	.. 2.093.993.136.39
в/ Свободни средства на Българска външнотърговска банка при Българска народна банка	... 407.722.613.04		б/ Заеми от Българска народна банка на Българска земеделска и търговска банка	
VIII. СЪУЧАСТИЯ И ЦЕННИ КНИЖА	33.631.862.77		- за оборотни средства	2.407.749.969.38
IX. БАНКОВИ КАПИТАЛНИ ВЛОЖЕНИЯ И ОСНОВЕН РЕМОНТ 121.529.35		- за капитални вложения	... 734.006.736.96
X. ОСНОВНИ СРЕДСТВА			в/ Българска външнотърговска банка	... 393.270.190.73
Основни средства и малощенни и малотрайни предмети 23.549.726.72		г/ Държавна спестовна каса	.. 2.664.463.461.45
XI. СМЕТКИ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОБСЛУЖВАНИ ОТ БЪЛГАРСКА ПРОМИШЛЕНА БАНКА			д/ Държавен застрахователен институт	56.344.001.76
а/ Заеми за оборотни средства	.. 1.226.331.974.07		е/ Булстрад	13.196.737.35
б/ Заеми за капитални вложения	2.184.669.730.39		VII. ДЪЛГОСРОЧНИ ДЕПОЗИТИ НА ИНСТИТУТИ И НА ОБЩЕСТВЕНИ ОРГАНИЗАЦИИ 53.545.706.36
XII. СМЕТКИ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОБСЛУЖВАНИ ОТ БЪЛГАРСКА ЗЕМЕДЕЛСКА И ТЪРГОВСКА БАНКА			X. ОСНОВНИ СРЕДСТВА	
а/ Заеми за оборотни средства	2.312.263.422.36		Извабяване на основните средства и на малощенните и малотрайни предмети 8.933.622.26
б/ Заеми за капитални вложения	... 901.798.258.90			
	13.713.979.255.38		Пренос:	12.003.854.582.18

Наименование	Сума	Наименование	Сума
Пренос:	13,713,979,255.88	Пренос	12,003,354,582.18
XIIa. СМЕТКИ НА ВЪНШНОТЪРГОВСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ ОБСЛУЖВАНИ ОТ БЪЛГАРСКА ВЪНШНОТЪРГОВСКА БАНКА		XI. СМЕТКИ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОБСЛУЖВАНИ ОТ БЪЛГАРСКА ПРОМИШЛЕНА БАНКА	
а/ Заеми за оборотни средства	443,459,033.48	а/ Разплащателни сметки	325,921,878.40
б/ Заеми за капитални вложения	638.53	б/ Фондове	356,579,562.38
в/ Валутни сметки на предприятия		в/ Дългосрочни депозити	3,632,354.34
- заеми в чуждестранна валута	49,668,234.75	г/ Средства за финансиране на капитални вложения	25,185,943.30
- текущи сметки в чуждестранна валута	18,802,592.01	XII. СМЕТКИ НА ПРЕДПРИЯТИЯ ОБСЛУЖВАНИ ОТ БЪЛГАРСКА ЗЕМЕДЕЛСКА И ТЪРГОВСКА БАНКА	
г/ Плащания по чуждестранни акредитиви за износ на вихдане без покритие	4,622,276.60	а/ Разплащателни сметки	188,754,177.09
д/ Други валутни сметки	3,446,234.27	б/ Фондове	256,406,471.99
XIIб. ЧУЖДЕСТРАННИ КОРЕСПОНДЕНТИ		в/ Дългосрочни депозити	
а/ текущи сметки	94,371,833.22	г/ Средства за финансиране на капитални вложения	16,459,584.78
б/ клирингови и компенсационни сметки	58,035,356.48	XIIa. СМЕТКИ НА ВЪНШНОТЪРГОВСКИ ПРЕДПРИЯТИЯ ОБСЛУЖВАНИ ОТ БЪЛГАРСКА ВЪНШНОТЪРГОВСКА БАНКА	
в/ предоставени кредити	98,553,649.30	а/ Разплащателни сметки	35,374,944.35
г/ длъжници по авалирани задължения	332,846,579.24	б/ Фондове	14,813,092.32
XIII. ЛИКВИДАЦИОННИ И СЪДЕБНИ ЗАЕМИ И СМЕТКИ	307,280.88	в/ Валутни сметки на предприятия	
XV. ДРУГИ ДЕБИТОРНИ И КРЕДИТОРНИ СМЕТКИ	254,467,241.06	- разплащателни сметки в чуждестранна валута	39,336,420.32
XVI. ПРЕВОДИ	9,611,938,549.47	- фондови сметки в чуждестранна валута	11,420,254.98
XVII РЕЗУЛТАТНИ СМЕТКИ /загуби/	1,349.29	- текущи сметки в чуждестранна валута	29,502,383.98
		г/ Чуждестранни акредитиви за износ с покритие	3,013,245.79
		д/ Валутни сметки на частни лица	2,282,870.72
		е/ Други валутни сметки	64,685,056.21
		XIIб. ЧУЖДЕСТРАННИ КОРЕСПОНДЕНТИ	
		а/ Текущи сметки	72,329,676.26
		б/ клирингови и компенсационни сметки	37,576,168.66
		в/ получени кредити	742,391,907.56
		г/ получени фирмени кредити	363,775,506.21
		XIII. ЛИКВИДАЦИОННИ И СЪДЕБНИ ЗАЕМИ И СМЕТКИ	721,478.07
		XIV. АКРЕДИТИВИ, ОСОБЕНИ СМЕТКИ И ЧЕКОВЕ	1,893,047.07
		XV. ДРУГИ ДЕБИТОРНИ И КРЕДИТОРНИ СМЕТКИ	208,994,047.68
		XVI. ПРЕВОДИ	9,635,368,207.46
		XVII РЕЗУЛТАТНИ СМЕТКИ /Печалби/	249,226,792.50
Всичко:	24,684,500,154.46	Всичко:	24,684,500,154.46
Активни задбалансови сметки:	3,982,559,301.29	Пасивни задбалансови сметки:	3,982,559,301.29
Общо:	28,667,059,455.75	Общо:	28,667,059,455.75

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/проф. Т. Тотев/

ДИРЕКТОР:

БЪЛГАРСКА НАРОДНА БАНКА
БЪЛГАРСКА ПРОМИШЛЕНА БАНКА
БЪЛГАРСКА ЗЕМЕДЕЛСКА И ТЪРГОВСКА БАНКА
БЪЛГАРСКА ВЪНШНОТЪРГОВСКА БАНКА

към 31 декември 1970 год.

ЗАГУБИ

ПЕЧАЛБИ

ТЕКСТ	Суми	Общи суми	ТЕКСТ	Суми	Общи суми
I. АДМИНИСТРАТИВНО-УПРАВИТЕЛНИ РАЗХОДИ	18.359.168,86	18.359.168,86	I. ЛИХВИ		
II. ЛИХВИ			а/ По заеми на банкови институти и други специални сметки		
а/ По кредиторни сметки на банкови институти и други специални сметки			- на Българска промишлена банка	86.999.131,39	
- на Държавна сестовна каса	88.458.277,47		- на Българска земед. и търг. банка	68.612.153,67	
- на Държавен застрахователен институт	1.103.447,37		- по съучастия и ценни книжа	4.387.390,53	
- на Булград	228.762,31		б/ По заеми за обор. средства-редовни	166.860.460,09	
- на учреждения и организации по специални сметки	2.059.061,07		в/ По заеми за кап. вложения-редовни	103.421.167,56	
б/ По разплащателни сметки, фондове, дългосрочни депозити и кредитни салда по заемни сметки	10.770.001,51		г/ По просрочени заеми	56.615.822,37	
в/ Лихви по кореспондентски сметки, получени депозити и влогове в чуждестранна валута	1.111.650,53		д/ По други заеми и сметки		
г/ По заеми от БНБ на:			- лихви по кореспондентски сметки, депозити и заеми в чуждестранна валута	7.647.397,30	
- Българска промишлена банка	86.999.131,39		- по други заеми и сметки	239.466,75	494.783.049,66
- Българска земед. и търг. банка	68.612.153,67	253.342.485,32	II. ДРУГИ ПРИХОДИ		
III. ДРУГИ РАЗХОДИ			а/ Валутна комисионна	22.456.025,00	
а/ Курсови разлики	574.410,37		б/ Други комисионни и курсови разлики	5.826.504,15	
б/ Други разходи	2.733.005,90	3.307.416,27	в/ Други приходи	1.170.279,14	29.452.808,29
IV. ПЕЧАЛБА	-	249.226.792,50			
		524.235.857,95			524.235.857,95

ЗАМ. ПРЕДСЕДАТЕЛ:

/проф. Т. Тотев/

ДИРЕКТОР:

/Вл. Доцев/